

Jak frustracja potrzeb podstawowych i potrzeb wyższego rzędu wpływa na ekstremizm i radykalizację vs jedność i prospołeczność

Erica Molinario, PhD

Ludzkość stoi obecnie w obliczu różnych zagrożeń. Do skutków zmian klimatycznych dołączają kolejne zagrożenia, takie jak broń jądrowa, pandemie nowych i nieuleczalnych chorób oraz pojawienie się potężnej, niekontrolowanej nowej technologii. Badania nauk społecznych dostarczają wielu dowodów na to, że zagrożenia mogą mieć znaczący wpływ na procesy społeczne. Do tej pory zidentyfikowano dwa przeciwstawne skutki społeczne zagrożenia: wpływ jednoczący i wpływ polaryzujący. Ten pierwszy jest widoczny w imponującej koordynacji wysiłków, jaką wykazują obecnie społeczeństwa na całym świecie. W konsekwencji zagrożenia, jakie stanowi pandemia COVID-19, kraje i indywidualne osoby dążą do synchronizacji swoich działań i dokonywania znaczących zmian w swoim stylu życia, aby walczyć z pandemią. Ludzie poświęcają swoją indywidualną wolność i przestrzegają restrykcyjnych zasad, aby chronić siebie i innych przed śmiertelnymi konsekwencjami wirusa. W związku z tym przywódcy polityczni, którzy popierają i ustanawiają te zasady, odnotowali wzrost społecznego poparcia.

Wyniki te są zgodne z wcześniejszymi badaniami, które pokazały, że w obliczu bezpośredniego zagrożenia wzrasta znaczenie koordynacji społecznej oraz że władze centralne (np. rząd) są postrzegane jako niezbędni koordynatorzy i jedyne dostępne źródło pomocy oraz że pod wpływem aktywizacji myśli o śmiertelności ludzie mają tendencję do popierania dominujących wartości kulturowych i przejawiania prospołecznych postaw i zachowań. Jednak podczas gdy niektóre badania wykazały, że zagrożenia prowadzą do zwiększonej koordynacji społecznej, większej spójności grupowej i zachowań prospołecznych, inne sugerują, że zagrożenia zewnętrzne mogą powodować ekstremizm polityczny, konflikty rasowe, a nawet terroryzm. Na przykład, podczas obecnej pandemii, coraz więcej danych sugeruje wzrost konfliktów międzygrupowych a propaganda organizacji ekstremistycznych podżegających do przemocy (np. białych suprematystów, skrajnej prawicy, islamskich ekstremistów) odnotowała znaczący wzrost. Jakie są warunki, które determinują te różne reakcje na zagrożenia? Czy reakcje prospołeczne czy antyspołeczne są zdeterminowane aktywizacją różnych potrzeb?

Celem proponowanych badań jest odpowiedź na te pytania. Sugerujemy, że ważnym aspektem tej dwoistej odpowiedzi na zagrożenia jest rozróżnienie między potrzebami podstawowymi (np. potrzebą przetrwania, bezpieczeństwa lub ochrony) a potrzebami wyższego rzędu (tj. potrzeba znaczenia, bycia szanowanym i posiadającym wysoki status społeczny). Stawiamy hipotezę, że potrzeby te będą miały odmienny wpływ na postawy społeczne i polityczne jednostek. W szczególności stawiamy hipotezę, że gdy podstawowe potrzeby (np. brak dostępu do pożywienia, schronienia, bezpieczeństwa) są dominujące, jednostki będą miały tendencję do koordynowania się, pomagania sobie nawzajem w pokonywaniu trudności i wspierania władz centralnych, które pomagają koordynować jednostki wysiłki. Zagrożenia podstawowych potrzeb będą także negatywnie wiązać się z ekstremizmem i radykalnymi postawami politycznymi. Z drugiej strony, sfrustrowane potrzeby dotyczące osobistego znaczenia (np. utrata własnego mienia, pracy i / lub poczucie dyskryminacji i wykluczenia) będą pozytywnie powiązane z radykalnymi postawami politycznymi i konfliktami międzygrupowymi, a negatywnie związane ze wsparciem dla władz centralnych.

W pierwszej empirycznej części projektu przeprowadzimy wywiady i ankiety z radykalnymi i nieradykalnymi osobami mieszkającymi w dwóch krajach. Porównamy związek między potrzebami podstawowymi i wyższego rzędu z zachowaniami antyspołecznymi i prospołecznymi. Druga część projektu składa się z badań podłużnych i eksperymentalnych. W ramach badania podłużnego, w dwóch krajach, zbadane zostaną zmiany potrzeb podstawowych i wyższego rzędu w czasie oraz wpływ czasu na ich związek z zachowaniami antyspołecznymi i prospołecznymi. W ramach eksperymentów w czterech krajach przetestujemy mechanizmy przyczynowe między zmiennymi.